

Poznań, dnia 16 listopada 2010 r.

**Zarząd Krajowy
Związku Zawodowego
Szczególnego Nadzoru
Podatkowego i Akcyzy**

Nasz znak: ZZ S.N.P.i A - I - 33/2010

**Pan
Jacek Kapica
Szef Służby Celnej
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów**

Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

W związku z prowadzonym procesem opisu i wartościowania stanowisk służbowych funkcjonariuszy celnych niniejszym uznaliśmy za zasadne zgłoszenie następujących uwag:

Naszym zdaniem ww. proces w żaden sposób nie przystaje do celu, jakim miało być w założeniu stworzenia motywacyjnego systemu uposażeń i wynagrodzeń w Służbie Celnej. I tak stanowiska osób (byli cywile) od wielu wielu lat pracujący w komórkach dozoru (według obecnie obowiązującego nazewnictwa) zostają w przeważającej liczbie w grupie specjalistów Służby Celnej. Ze względu na kwalifikowanie zadań tych komórek do czynności prostych i powtarzalnych, ich szanse na „wykazanie się” oraz pionowy awans na stanowisko wyższe jest iluzoryczny a może zupełnie niemożliwy. Zbliżona jest też sytuacja osób alokowanych po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, gdzie oprócz ciągle trwającej traumy tych funkcjonariuszy wywołanej faktem rozstania z rodzinami i poprzednim środowiskiem doświadczają one kolejnych upokorzeń. Po zakończeniu kursu zasadniczego i zdaniu odpowiednich egzaminów oraz obligatoryjnym w tym czasie awansie na stanowisko kontrolera celnego, tj. według obowiązujących wówczas przepisów stanowisko „licząc drugie od dołu”, zgodnie z zasadami wartościowania po 12-tu, 13-tu latach od ostatniego awansu będą teraz specjalistami Służby Celnej w komórkach dozoru, z aktualnym uposażeniem zasadniczym ok. 2700 zł i co najwyżej do 3048zł, po otrzymaniu nowego stanowiska! Należy dodać, iż jest to stanowisko znowu „drugie od dołu”. Można mieć poważne wątpliwości, czy tak ma wyglądać preferowana i założona przez SSC ścieżka kariery zawodowej funkcjonariusza celnego? Kiedy i jaką ten funkcjonariusz ma, przy założeniu prostoty i powtarzalności wykonywanych przez niego zadań, możliwość wykazania się? Pozostanie również ciągle nierozwiązany problem wyrównania zaległości finansowych takich osób. Ponadto, jak wskazuje praktyka, w jednym z referatów urzędu celnego przesunięto wcześniej osobę będącą jeszcze w służbie przygotowawczej do referatu w którym najniższym obowiązującym stanowiskiem jest stanowisko młodszego eksperta, z uposażeniem ok. 3700 zł, jakie otrzyma „za chwilę” (to samo dotyczy osób z niskim stażem zawodowym - świeżo po kursie, przeniesionych do izby celnej; oni „wskakują” od razu na ekspertów i jeszcze dodatkowo - nie ponoszą bardzo wysokich kosztów dojazdów do miejsca kontroli). W związku z powyższym osoby takie będąc jeszcze w służbie przygotowawczej zajmą stanowisko młodszego eksperta, pomijając niższe szczeble ścieżki kariery zawodowej, a kierujący np. sekcją komórki stałej kontroli z 30 letnim stażem pracy, który koordynuje pracę 10-ciu osób w innym referacie tegoż urzędu będzie na stanowisku specjalisty lub co najwyżej starszego specjalisty.

1. Zadania osób pełniących służbę w komórkach stałych dozorów zostały ograniczone, zgodnie z przeprowadzonym procesem wartościowania do następujących czynności:

- (1) nakładanie, sprawdzanie i zdejmowanie zamknięć urzędowych;
- (2) kontrola przestrzegania, przepisów prawa podatkowego przez bezpośrednie uczestnictwo funkcjonariusza celnego w czynnościach związanych z działalnością objętą kontrolą;

- (3) sprawowanie stałej kontroli na podstawie przepisów o kontroli niektórych wyrobów akcyzowych;

Podczas gdy zadania kierującego powyższa komórką to:

- (4) weryfikacja zgłoszeń dotyczących zamierzonej produkcji, przemieszczania i obrotu niektórymi wyrobami akcyzowymi oraz innych informacji wynikających z przepisów o kontroli niektórych wyrobów akcyzowych;
- (5) przeprowadzanie urzędowego sprawdzenia w podmiotach podlegających temu sprawdzeniu – pozostałe;
- (6) kontrola przestrzegania, przepisów prawa podatkowego w zakresie oznaczania i stosowania znaków akcyzy, a w szczególności ich wytwarzania, uszlachetniania, przerabiania, skażania, rozlewu, przyjmowania, magazynowania, wydawania, przewozu, i niszczenia oraz prawidłowości oznaczania znakami akcyzy wyrobów będących przedmiotem obrotu handlowego;
- (7) sprawowanie stałej kontroli na podstawie przepisów o kontroli niektórych wyrobów akcyzowych;
- (8) kontrola dokumentacji dotyczącej niektórych wyrobów akcyzowych;
- (9) organizowanie i koordynowanie czynności kontroli, w ramach zespołów kontrolnych;

Należy zauważyć, iż jakkolwiek wymienione w pkt 2 czynności kontrolne są zgodne z przepisami, tj. ustawą o służbie celnej oraz rozporządzeniem w sprawie kontroli niektórych wyrobów akcyzowych, to i tak wszystkie, oprócz ppkt (9) mieszczą się w zakresie odpowiednio ppkt (3) lub (7). Konsekwencją tak wyszczególnionych zadań może być odmowa (takie głosy już się pojawiły) wykonania czynności, których dane stanowisko nie obejmuje. W tym miejscu należy też zadać pytanie osoba z jakim stanowiskiem przesunięta zostanie do komórek stałej kontroli w sytuacji kiedy będzie trzeba wesprzeć je kadrowo podczas np. urlopów, chorób?.

2. Ponadto, zgodnie z dotychczasową praktyką w „karcie zakresu obowiązków i uprawnień” zapewne w określeniu obowiązków pojawi się również punkt – wykonywanie innych czynności zleconych przez naczelnika lub kierownika referatu. Wobec powyższego okaże się, że wartościowanie było zbędne bo to ostatecznie przełożony sam będzie mógł polecić wykonanie różnych zadań.

3. Poważne wątpliwości budzi też nie uwzględnienie w procesie wartościowania wiedzy funkcjonariuszy, ich doświadczenia, często konieczności natychmiastowego podejmowania decyzji, bez możliwości skonsultowania z przełożonym. Osoby te stoją na „pierwszej linii” w kontakcie z podatnikiem co dodatkowo może wywołać sytuację stresującą. Tak niska ocena ww. zadań jest zupełnie niezrozumiała! Sposób wartościowania stanowisk, który nie bierze pod uwagę wykształcenia, doświadczenia zawodowego nabywanego także w związku ze stażem pracy, doprowadza do sytuacji podziału na stanowiska lepsze i gorsze. Nie bierze się pod uwagę pracy jako działań na rzecz prawidłowego funkcjonowania całości organizacji jaką jest Służba Celna i przyczyniania się do zabezpieczania dochodów Państwa. Pracownicy na stanowiskach zwartościowanych jako „lepsze” będą mieli dostęp do podnoszenia kwalifikacji, rozwoju, awansu, lepszej płacy i satysfakcji zawodowej. Pracownicy na stanowiskach zwartościowanych jako „gorsze” (przecież te pracę też ktoś musi wykonywać jako że wynika to z przepisów ustawy a nie ich winą jest, że mając o wiele większy potencjał zawodowy znaleźli się akurat na tym stanowisku) zostali potraktowani jak pracownicy drugiej kategorii. Z kolei ustalenie kryterium wyższego wykształcenia dopiero od stanowiska eksperta Służby Celnej umożliwia przyznanie tak wysokich stanowisk (do mł. eksperta) osobom bez wyższego wykształcenia, zatrudnionym w komórkach zwartościowanych jako „lepszych” i jednocześnie umożliwia pozostawiania pracowników lepiej wykształconych na stanowiskach zwartościowanych jako „gorsze”.

Z poważaniem
Mirosław Sałata
(przewodniczący)
podpis na oryginale